

Regeringen
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Begäran om yttrande över Utkast till lagrådsremiss Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott

Er beteckning: Ju2025/01945

Sammanfattning

Länsstyrelsen avstyrker utredningens samtliga förslag. Dock ser Länsstyrelsen det som oroväckande att allvarlig brottslighet kryper allt längre ner i åldrarna och att antalet skjutningar och sprängningar med koppling till organiserad brottslighet ökat markant. Det är av stor vikt att vända den negativa utvecklingen och förebygga att unga utnyttjas och dras in i organiserad brottslighet eller annan kriminell livsstil. Därmed betonar Länsstyrelsen sin roll som en samordnande och regional aktör i utvecklingen av det brottsförebyggande arbetet i länet, betydelsen av att fortsatt prioritera det brottsförebyggande arbetet och utvecklingen av det.

Synpunkter

Länsstyrelsen förstår angelägenheten av att möta behovet av samhällsskydd och säkerställa proportionerlig reaktion och det straffrättsliga systemets legitimitet. Men Länsstyrelsen betonar att om barn så unga som 13 år interneras kan det resultera i en kontraproduktiv effekt i förhållande till det avsedda syftet. När barn blir märkta som brottslingar i ung ålder riskerar det att förstärka identifikation med en kriminell livsstil som i hög grad kan leda till stämpling. Den negativa stämplingen kan bidra till en ökad risk för att barn fortsätter att begå brott och leda till en långsiktig ökning av kriminaliteten.

Länsstyrelsen vill poängtera att en sänkt straffbarhetsålder strider mot barnkonventionens intentioner och FN:s barnrättskommittés rekommendationer. FN:s barnrättskommitté har bestämt uppmanat alla länder som antagit barnkonventionen att inte sänka

straffbarhetsåldern under 14 år (CRC/C/GC/24). 13-åringar är fortfarande barn, med ofullständig utveckling och konsekvensförmåga och deras beteende och handlingar påverkas starkt av omedelbara belöningar och sociala faktorer. I Europa är straffbarhetsåldern i regel 14 år eller högre och det kan antas att en sänkning av straffbarhetsåldern kan leda till en ytterligare förskjutning av den allvarliga brottsligheten till yngre åldersgrupper. En sänkning riskerar även att underminera utsatta barns förtroende för vuxna och därmed minska deras benägenhet att söka stöd, vilket kan leda till att viktiga insatser uteblir. Länsstyrelsen anser att prioritering bör initialt vara identifiering av barn med ökad risk att hamna i kriminella miljöer, för att tidigt samordna stödinsatser och förebygga kriminalitet. Därför betonar Länsstyrelsen återigen att det brottsförebyggande arbetet för barn och unga måste prioriteras för att motverka att barn begår brott.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Anders Thornberg med samordnare brottsförebyggande arbete Sara Tuveßon som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Lovisa Ljungberg medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

ju.L5@regeringskansliet.se